

[Kristian Nygaard.]

nu faar bedre økonomiske Kaar at virke under.

Den offentlige Skole bør til enhver Tid være saa god som muligt, men der er Grænser for, hvor meget BARNET kan tillegne sig i Børneskolen, selv om vi kan enes om den bedste Timeplan og give Børnene de bedste Lærere. Derfor er det godt, at der paa Vejen videre frem er Depoter, hvor Ungdommen kan skaffe sig Kendskab til forskellige Fag, som den har Brug for i det praktiske Liv. Et saadant Depot er Efterskolen, hvor der er Frihed for Eleverne til sammen med Forældrene at vælge, hvilken Skole de vil besøge, og Frihed for Lærerne til at lægge Undervisningen til Rette, som de nu finder det bedst for Eleverne. Det har været Efterskolens Lykke til denne Dag, at Regering og Rigsdag ikke har lagt den Hindringer i Vejen for dens Arbejdsmaade, og det er mit Haab, at dette gode Tillidsforhold ogsaa maa bestaa fremdeles. Kun under frie Arbejdsvilkaar kan Efterskolen som andre frie Skoler faa tilstrækkelig Lejlighed til at pleje og udvikle det personlige hos hver enkelt Elev.

Det er min Opfattelse, at flere og flere Forældre vil foretrække at holde Børnene borte fra Skolen et Aars Tid eller to efter Konfirmationen og anvise dem legemligt Arbejde i Stedet for Skolearbejde, for saa derefter at sende dem paa en Efterskole eller Fortsættelsesskole, idet Efterskolen har skabt en Undervisningsform og i det hele taget ydet en Paavirkning over for Eleverne, som man vanskeligt lige med det samme kan skabe noget tilsvarende til inden for andre Skoleformer.

Idet jeg anbefaler Lovforslaget til hurtig Vedtagelse, vil jeg gerne udtale Haabet om, at de frie Skoler, Børneskolerne saavel som Skolerne for voksne, ogsaa de nyoprettede faglige Ungdomsskoler paa Landet, stadig maa faa saa gode økonomiske Kaar, at de altid vil være i Stand til at opfylde de Krav, som Befolkningen med Rette stiller til dem.

Elbæk-Jessen: Det foreliggende Lovforslag kan sikkert opfattes som et Led i den Kæde af stærkt stigende Interesse for Ungdommens Undervisning og Opdragelse, som i disse Aar har givet sig Udslag i Lovgivningsarbejdet. Den Forhøjelse af de knappe Understøttelser, som her er foreslaaet til de ubemidlede Elever paa de private Efterskoler, er meget paakrævet. Forhøjelsen fra 6 til 12 Kr. pr. Elev pr. Maaned er Mindstemaalet, der bør gennemføres.

Hermed er ogsaa sagt, at mit Parti gerne ser Lovforslaget ført igennem den høje Rigsdag hurtigst muligt. Ogsaa Reglerne for Fordelingen kan vi tiltræde. Vi anser Efterskoleundervisningen, saaledes som den er foregaaet og har udviklet sig nu i en Aarrække, for en fortrinlig Undervisning for Ungdommen. Det er netop i den Alder, der er Betingelser for, at det, der er lært i Børneskolen, kan fæstnes og yderligere udvikles, og begge Dele er nødvendigt.

Der ligger en Del gode Efterskoler rundt i Landet, og den største Del bliver fittigt brugt, maaske mest af Landbefolkningen. Overalt, hvor disse Skoler har virket, er der Enighed blandt Forældre og Elever om, at det halve Aar, tilbragt paa Efterskolen, har været godt anvendt. Vi, der bor i Nærheden af den gamle Kongeaagrænse, har lagt Mærke til den udmærkede Gerning, som de Efterskoler, der laa i en Perlerække langs Grænsen, har øvet for at samle den sønderjyske Ungdom, give den Undervisning i de nødvendige Kundskaber, men ogsaa navnlig gennem Historieundervisning, gennem Sang- og Danskundervisning støtte det dansknationale Sindelag hos Ungdommen og dermed i den sønderjyske Befolkning.

Da Efterskolerne, der som Regel var Kostskoler, ogsaa havde Elever fra det gamle Land, som de kaldte det, blev der mellem disse unge et sundt og godt Samvær, som har haft uvurderlig Betydning for begge Parter. En lang Række Kvinder og Mænd har ved deres betydelige personlige Indsats for vort Lands og særlig for den sønderjyske Ungdoms Opdragelse gjort sig fortjent til alle Danskes Tak. Ofte maatte dette Arbejde gøres under vanskelige økonomiske Vilkaar, og det bør yderligere forhøje vor Beundring for det.

Disse Udtalelser maa gerne forstaas dels som en Anbefaling af Efterskolernes Arbejde, men dels ogsaa som en Tak til Efterskolens Arbejdere for mit Ophold paa Efterskolen. Med den Betydning, Efterskolerne har haft, i frisk Erindring bør man absolut skabe Betingelser for, at Efterskoleundervisningen kan udvikles til, at der rundt i Landet anlægges langt flere Efterskoler, end der i Øjeblikket er. Kan Lovforslagets Gennemførelse hjælpe til, at det kan ske, vil jeg takke den højtærede Undervisningsminister for, at det er fremsat. Men det er maaske slet ikke nødvendigt at anbefale Efterskolerne til Ministerens fremtidige Velvilje.

Udviklingen har ført med sig, at der paa Efterskolerne skal undervises i kvinde-